

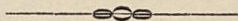
1.

Ainoa Hetki.

Kolmi-näytöksinen näytelmä.

Kirjoittanut

C. H.

Hämeenlinnassa,
painanut G. E. Curén, w. 1873.

Jäsenet:

Heikki, merimies.

Männistön Emäntä.

Tiina, Männistön maalla olevan Metsälammen torpan emäntä.

Hanna, Tiinan velsjen-tytär.

Eräs Nuoru-alka.

Eräs merimies.

Tapaus: Metsälammen torpan luona.

Ensimmäinen Näytös.

Metssäinen seutu; vähäinen lampi näkyy oikealla puolen ja vasemmalla wilkuttaa honkaen wälistä Metsälammen torppa. Heikki tulee metsä-polkua pitkin lammen rannalle.

Ensimmäinen Kohtaus.

Heikki.

Suomi sulo, sorja, kaunis!
Oi! kun totta sanoo saan:
Suomi on mun koti-maan'!

Jaa, täällä nyt olen koto-maasani ja koto-seuduillani! Sydämmeni lämpenee nähdesäni näitä paikkoja, jossa lapsuuteni ajat olen wietännyt. Tuossahan on torppa, tuo entinen kotoni. Oi! selwästi nyt muistan sen kesän, jolloin orwoksi jäin, kun polste-tauti manalaan wei isäni sekä äitini. Torppaan tuli uusi isäntä, ja hänellä oli ainoastaan yksi tyttö, pieni Hanna. Minä orpo sain jäädä Hannan isän luo, mutta muutaman vuoden kuluttua Hannankin isä kuoli, ja silloin minä lähdin merille. Oh, sitte on jo vuosia kulunut — kahdentoista-wuotias olin silloin ja kaksitoista vuotta olen poissa ollut. Missä lienee nyt vähäinen Hanna? Olleeko jo naimisissa? Ketä nyt torpassa lienee? Entä jos lähden sinne. En mene toki vielä. Olen kowin

wäshnyht, sillä neljä peninkuormaa olen tänään kulkenut. (Hän katselee puitten warjossa olewaan wuoreen päin). Tuonne wuoren pehmeille sammalille tahdon mennä lepäämään, siellä olen lapsena monta kertaa kuunnellut honkaen huminaa. (Hän menee).

Toinen Kohtaus.

Hanna. Sitte Tiina.

Hanna (tulee kantaen pesu-punikkaa ja laskee sen lammen rannalle, tuo sitte kiululla wettä kodasta, joka on puitten warjossa näkymättömänä, ja laulaa):

*)

"Woi, woi! kuin kullallein on niin pitkä matka!

Rappaleen on kangasta ja wirstan werta wettä.

Raufana mun kultan' on ja kauas tais mennä;

Eipä sinne pienet linnut i'ässänsä lennä".

Raufana mun kultani on— Tuommoista, hupsu, laulelen, juuri kuin minulla olisi kulta, waikk'ei olekkaan — ja waikk'en rakastakaan. (Tiina tulee, kädessä ämpäri, jossa on pesu-waatteita). Täti! enpä minä wain orpanieni siassa olisi naimisiin mennyt, kun heillä täällä kotona olisi ollut hywä otawa. Kumma, että tuo kaunis Miinakin otti Mikkolan Matin, joka on warjin mustan-muotoinen ja niin wafawa, että tuskin ikänä nauraa. (Molemmat rupeewat pyykkiä hieromaan).

*) Laulun nuotti löytyy Nuotti-wihosta: "det sjungande Finland".

Liina. Sinä puhut kuin lapsi, mutta tiedä, että minä en olekaan kasvattanut tyttäriäni niin, että ulkomuotoon olisivat rakastuneet. He ajattelewat: Tawat miehen kaunistaa, waan ei muoto.

Hanna. Rakkaus! Tuosta rakkauden woi-
masta aina puhutaan, mutta, täti, mikä rakkaus oikein on? Selwittäkää se nyt minulle.

Liina. Ole wai, sinä pilkan=tekiä. Pahoinpa pelkään, että ennen pitkää olet rakastunut. Tuommoiset tyttö-raiskat piankin owat ilmi tullessa, mutta sen sanon, että älä ensimmäistä ota eikä vielä toistakaan, mutta ota sitte kolmas, jos hän muuten on kelwollinen.

Hanna (hymyillen). Mutta jollen saisi kolmatta, niin jäisin ilman.

Liina. Hohho, mitä vielä! silloin kuin minä olin hehkeimmälläni, niin kuin sinä nyt, niin kyllä sulhasia oli tarjolla. Kolmannen otin, eikä ollut minulla ikänä katumisen syytä. Minä ja Mikko olimme aina hywässä sowussa.

Hanna. Mutta Miina orpanani puhui, että eräs akka kerran oli sanonut tädillä olleen sulhasen, joka oli merimies ja kaunis kuin enkeli, mutta hän oli sitte kuollut, ja täti oli häntä murehtinut niin, ett'ei enään tahtonut miestä ottaakkaan. Kuinka mones hän oli?

Liina (juhlassisesti lausuen ikään kuin itsensä). Niin hän — Hän oli ensimmäinen. Se rakkaus oli kuin lemmen=kukka, joka tuoksuwana, lumipuhhtaana päivän kukoistaa, waan waipuu sitte kuolemaan.

Hanna. Mutta, täti, enpä minä wain ketään maailmassa niin rakastaisi, että tätini jättäisin.

(Taputtaa Tiinaa). En, täti hyvä! Jollette vain wäsy minuun ja syöksä minua pois maailmaan.

Tiina (pyyhäjee salaa kyyneleen silmistänsä). Sinä tyttö hempukka, kuka sinua maailmaan maltaisi syöstä. Siellä olisit, kuin oksalta warissut lehti, turwatoinna, tuulten wiskaamana.

Hanna. Turwatoinna! niin olisinkin, mutta, täti, älkää nyt suotta käsiänne wäsyttäkö waatteitten huhtomisella, kyllä minä nämät yksinkin pesen.

Tiina. No, minä jätän net sinulle. Minulla onkin kotona wähän tehtävää. Täytyy laittaa pannu-kakku walmiiksi siksi, kuin Männistön Emäntä tulee; hän lähetti sanoman naapuri-torpparilla, että hän tänään tulee meille. Mitä asiaa hänellä nyt lienee? — (Hän menee).

Kolmas Kohtaus.

Hanna. Sitte Heikki.

Hanna. Miksi olenkin näin yksinäiseksi luotu? Miksi? Mitä, raukkanen, kyselentään? Kuka woi luojan töitä tutkistella! (Hän jättää waatteitten pesun ja lähenee lampea). Di lampi wälkkhyvä, sinä metsän kaunis filmä! Sinäkin olet yksin täällä metsä-maassa, ja sinun pintasi on aina lewollisena, thynnennä — niinpä on minunkin sydämmeni, waan jos olisin kaswanut maailman tohinassa enkä, niinkuin lampi, täällä metsän suojassa yksin, niin kentiesi ei sydämmeni silloin olisi saanut sykkiä niin lewollisesti kuin nyt. Silloin olisi se ehkä ollut kuin nuot suuret järwet, joidenka laineet wälistä waahto-päijinä, riuhuwina aaltoilewat. Täti on hyvä minulle, mutta sentäänkin

kaipailen yhden-ikäistä ystävästä. Jospa Heikki, minun lapsuuteni leikki-kumppani, vielä olisi täällä, mutta — hän on meren aaltoja purjehtimassa; lieneekö enään elosfakaan? Waan mitä minä kumppanista huolin — pianpa päivät kuluvat, viikotkin wieriwät, jos wälistä on ikävä, niin laulan pois ikäväni. (Hän laulaa):

*)

Kun kuljen yksistäni
Täss' lammen rannalla,
Miin täällä huwikseni
Mä tahdon laulella.
Kun metsä sitten kaikaa,
Ja vastaa ääneeni,
Miin luulen, että laulaa
Mull' siellä kumppani.

Kun hongikossa tuolla
Puut kaikki humisee,
Mä luulen, että siellä
Ne mulle kuiskaillee.
Mäin haaweksien kuljen
Ja tydyn päivääni,
Ja Herran haltuun suljen
Mä aina onneni.

(Hän menee taas pyykkiä huhtomaan, ja Heikki nousee sammal-wuoteeltaan; puun oksa sattuu hänen hattunsa, ja siitä wähäinen krapshhdus kuuluu. Hanna katsoo taakseen). Mikä krapshhti? Kah! Duto — merimies.

Heikki (itseksensä). Ah! tuo ihana tyttö on siis Hanna! (Ääneensä). Hywää päivää, kaunis tytöseni! Onko pyykin pesu kyllä hupaista työtä?

*) Lauletaan kuin: "Nyt kesän viime kukka".

Hanna. Eipä erittäin ikävääkään. Mutta mistä kaukaa olet?

Heikki. Olen warjin läheltä ja toki aiwan kaukaa.

Hanna. Warjin läheltä ja aiwan kaukaa, mitä se puhe merkitsee? Se on minusta warjin kummaa.

Heikki. Ehkäpä se asia vielä selwenee. (Eriksseen). Mutta minun tähtyh vähän koetella hänen luontoansa, minkä laatuinen hän on. (Väneensä). Oh! siitä on pitkiä aikoja kulunut, kuin minä olen saanut nähdä noin kaunista neitosta. (Hän menee warjin lähelle Hannaa).

Hanna. Edemmäksi kohta!

Heikki. No, no, tyttöseni, sinä olet niin kaunis — saahan sinua katsella filmiin hieman. (Pistää päänsä Hannan nenän alle, kurtistaen häntä filmiin).

Hanna (huimasee kädellään Heikkiä korville). Saa, tuommoista saat hämyttöin! (Nikoo juosta pois).

Heikki. Hanna! Hanna! Älä mene.

Hanna (palajaa hiljalleen). Mitä? Hanna — Kuinka nimeni tiedät?

Heikki (wakawasti). Oi Hanna, sinä Metsälammen kukkanen! Sinun nimesi on säilynyt muistossani, vaikka olen jo kaksitoista vuotta ollut poissa. Katso minua, eikö muistutakaan mikään hämärä muisto mieleesi lapsuutesi ajoista?

Hanna. Heikki! ethän ole wain Heikki?

Heikki. Olenpa Heikki, lapsuutesi leikki-kumppani, ja nyt lyö kättä oikein hyvän-sopuisesti ja anna anteeksi äsköisen rohkean kätökseni; sen

tein wain koetellakseni, oliko Hannan sydän säilynyt puhtaana.

Hanna. Kas weijaria! Noh siitpä sait palkan, ja nyt olemme kuitit. Mutta, Heikki, mitenkä sinä tänne pääsit? Koska olet kotia tullut?

Heikki. Toisja päivänä tulimme Rauman satamaan. Urwaatpa, että sydämmeni sykki ilosta, kun laskein jalkani armaalle syntyä=maalleni! Mutta — sinä, joka aina olet kotonasi ollut, et sitä toki saata hymärtää.

Hanna (hätäisesti). Saatanpa kyllä, se sykkii warmaankin niin, kuin minun sydämmeni nyt, kun sinun sain nähdä — (ujosti) niin onhan — onhan — aina hupaista nähdä lapsuutensa leikkikumppaneita.

Heikki. Oi Hanna, onpa todellakin! Näetkö muodosjani mitään, joka muistuttaisi sinulle entistä ystävätäsi?

Hanna. Sinun filmäsi ovat sen=laatuiset kuin ennenkin. Wälistä katjowat ne oikein weikkamaisesti, mutta samassa taas niin wakaisesti ja rehellisesti, että niihin juuri täytyy mielis — että niitä juuri täytyy uskoa, mutta muuten on muotosi muuttunut. Sinä olet paljon kau — (hypistelee wyö=liinaansa ja katselee ujosti alaspäin) niin, tahdoin wain sanoa, että en sinua olisi tuntenut, jollen olisi muuten arwannut, kuka olit. Mutta woih! tässä nyt puhun ja unohdan pyhfini. (Hän menee taas hieromaan waatteita).

Heikki. Hanna! Tiedätkö, miksi nyt olen täällä?

Hanna (aina wain waatteita hieroen). Warmaankin katsellaksesi näitä koti-seutujasi.

Heikki. Tämä oli yksi syh, mutta toinen oli vielä voimakkaampi. Etkö jo arvaa?

Hanna. En ollenkaan.

Heikki. No tahdonpa sen sinulle sanoa. Minä tulin tänne kuulustelemaan, mistä sinun löytäisin, sillä minä tahdoin nähdä, sopisiko hän, joka oli lapsena leikki-kumppaninani, nyt minulle morsiammeksi. Hyvä onneni saattoi niin, että sain sinua katsella, kun tässä tätisi kanssa puhuit, ja ensi hetkellä huomasin, mitä nyt tahdon sinulle ilmoittaa. Hanna! sinua sydämmeni lempii. Tahdotko tulla merimiehen morsiammeksi?

Hanna (nostaa kätensä, katsellen lempiwällä katsannolla metsään päin). Ah lintuseni, minun kumppanini yksinäisyydessä! tahdotteko wiedä tervehdykseni armaalleni, kun hän on merellä purjehtimassa kaukana lempiwästä Hannastansa. (Heikin ja Hannan huomaamatta menee eräs juoruaikka näyttämön poikki. Hän katselee heitä, wiipottaen päätänsä, ja katoaa sitte metsään).

Heikki. Hanna! Minä ymmärrän vastauksesi, sinä tahdot lempiä minua! (Nikoo syleillä Hannaa).

Hanna (wetäyntyh sinulle). Ei niin, Heikki. Lempiä tahdon sinua aina, waan vielä en lupaa omaksesi tulla, ennenkuin tädilleni puhun asiasta ja hänen suostumuksensa saan. Mutta woi! nyt saan warmaankin toria, kun näin kauan olen pyyhkällä ollut. Nyt tähtyy wiedä waatteet ämpärillä lähteelle ja siellä net wirutella.

Heikki. Miksi et, kultaseni, wiruttele niitä täällä lammesa?

Hanna. Lammen pohja on rutanen, mutta lähteessä on kirkas wesi.

Heikki. Minä tulen kanssasi.

Hanna. Tule wain. Sinä saat lewitellä waatteet kuivumaan, että pikemmin joudun kotia. (Kokoo waatteet ämpäriin). No nyt saamme mennä. Katsokaatte pienet lintuset, nyt on minullakin kumppani. (He menewät, ja esirippu lasjetaan alas).

Toinen näytös.

Metsälammen torpan huone. Seinässä on hylly, ja siinä muutama puinen lautanen, litattuja posliini-taltrikeita, lauhjoja, puu-lusikoita ja kahwi-kupit. Pöydällä leipä-koppa ja silakka-kuppi. Tiina, Metsälammen emäntä, istuu rufin ääressä, pellawia kehäten.

Ensimmäinen Kohtaus.

Tiina. Sitte Suoru-alka. Mänistön Emäntä.

Tiina. Pysyneekö pannu-kakkuni kuumana? (Hän menee aukajemaan pesän owia ja katselee kakkua, joka on taltrikilla). Oi, kuinka se on hyvä! sitä kylä kehtaa Emännälle tarjota. Jospa hän nyt wain tuliji! Mitäpä asiaa hänellä nyt lienee? (Suoru-alka tulee sisälle). Kas, hyvää päivää muori! Vuulin Männistön Emännän tulewan. No istukaatte nyt, muori. Mitäs teiltä nyt kuuluu. (Alka istuu tuolille, Tiina ruffinsa ääreen).

Alka. Eipä juuri mitään erinomaista. Mutta jopa nyt on Männistö myhyty; oletteko kuulnut?

Tiina. Männistö myhyty. Eihän vielä! No kenellekkä?

Alka. Eräs merimies sen osti ja maksoi hyvästi, en muista, kuinka paljon, mutta sanot-

tiin wain, että hyvä hinta saatiin. Kyllä nyt taas Männistön Emännän kelpaa pelata, mutta jähka wäwy ne rahat kynsiinsä saa, niin kyllä niistä pian tulee kuitti. Emäntä on hylpeillyt kowin, mutta joka kuuseen kurkoittaa, se vielä katajaan krapshataa.

Tiina. Niin, se siitä tuli, kun hän tahtoi herraa wäwyksensä.

Akka. Niin kyllä. Sitäpä minäkin sanoin, että hänen olisi sopinut ottaa esimerkkiä sinusta, waikka kohta oletkin torpan emäntä. Sinä opetit tyttäresi työtä tekemään, ja he saivat hyvät miehet ja ovat nyt jo taloon päässeet. Männistön pojat kulkewat pitkin kylän raittia papriikkiverassa, papirossit suussa ja kädet taskuissa. Tyttärelle opetettiin wenskaa, asetettiin kalanwerkko päähän, teetettiin waatteita kaupungin mallin mukaan ja laitettiin wihdoin wiimein kauppias Kauppasen rouwaksi. Kauppasen kanssa nyt pojat juowat pullo-olutta, ja Männistön tawarat ovat menneet kuin koskesta alas heidän kuskustansa. (Akan puhuttua tulee Männistön Emäntä sisälle, ja akka sanoo itsensä). Rah tuossa hän on. Jospa hän ei wain olisi kuullut, mitä puhuin.

Emäntä. Hywää päivää!

Tiina. Sumal' antakoon!

Akka. Hywää päivää!

Emäntä. Hohho, kuin olen oikein palawissani! (Aukaisee leuan alta silkinsä solmun).

Tiina. Emäntä hyvä, tulkaatte istumaan! (Nostaa tuolin pöydän päähän).

Emäntä. Riitoksia wain. (Tiina menee ottamaan pesästä pannu-katun ja rupee sitä osille leikkaamaan).

Minä tulin nyt tänne puhumaan, että olen taloni myhnyt, ja että teidän, Tiina hyvä, on täältä muttaminen, sillä —

Tiina. Minun? Totta uusi isäntäkin torppareita tarvitsee, ja olenhan minä aina rehellisesti weroni maksanut.

Emäntä. Olet niinkin, mutta tämä Söökaptenei eli Styrmanni — hän, joka taloni osti, aikoo rakentaa asunto-rivin tänne Metsälammen torpan maalle, sekä tulee siinä itse asumaan.

Tiina. No hyvänen aika! (Tarjoo emännälle taltrikkia, jossa on pannu-kakun pala ja kahveli).

Emäntä. Kiitoksia.

Tiina (kauppaa kahvi-kupin tassilla myöskin alasle pannu-kakun palaa). Tässä on, muori, teillekin pala. (Akka ottaa sormin tassilta palan). Ottakaa, muori, tassikin.

Akka. En minä siitä huoli. Kynsistänsä haukkakin on monta hyvää palaa syönyt.

Tiina (istuu tuolille, syvästi huo'aten). Voi toki, että nyt täytyy täältä muuttaa. (Miettien). Mutta — jos Metsälampi taloksi tehdään, tehdään kaiketi Männistö torppaksi. Minä muutan sinne sitte.

Emäntä. Ei se käy laatuun. Wäwhni, Hantelsmanni Kauppanen, on Männistön vuokranut, sillä minun tyttäreni, Hantelsmannin Rouwa, tahtoi halusta sinne asumaan.

Akka (mielinkielisesti). No sehän onkin sopivaa, että Rouwa taas pääsee entiseen kotiinsa. Niin, niin sanon, kyllä kelpaa semmoisessa kartanossa heilua, ja mikä on heiluesssa ja toimittaessa,

kun on ison Kauppamiehen Rouwana, ja on tawaraa kyllin.

Emäntä (ylpeästi, waan toki huo'aten). Onhan sitä kofountunut tawaraa meille.

Akka (erikseen). Eipä hän onnekseni sentään suuttanut kuulla, mitä äskön puhuin. (Ääneensä). Onhan sitä tawaraa teillä, ja Kauppaselle karttuu myöskin — hän onkin oiva kauppias, mutta mikäs on olla, kun teiltä mukaman tawaran sai ja semmoisen toimekkaan rouwan.

Emäntä. Kyllähän minun tyttärentäni ottaa kelpäsi, waikka minä sen itse sanon. Mutta minun nyt täytyy mennä. Kun, Tiina hyvä, nyt olen sinulle puhunut, miten asiain laita on, tiedät tuumailta, mitä sinulla on tehtävänä. Hyvästi nyt, woikaa hywin! (Hän menee).

Toinen Kohtaus.

Tiina. Suoru-akka.

Tiina. Dih mokomia, mitä nyt tuliwat ja tekivät. Olsiwat eläneet ihmisten lailla, niin ei olisi tarwinnut myydä Männistöä, ja minä olisin saanut elää rauhassa torpassani. Mikä hän tuo olikaan, joka talon osti? Söökapteeni eli Tyhrmanni. Ei, oli siinä äsfäkin — äs'tyhrmanni — näin se kuului.

Akka. Niin, juoraan sanoen, se oli merimies eli laiwan perämies, mutta Emäntä ylpeydessään ei osaa enään selwää suomea, waan sanoo: (Osoittelee kimeällä äänellä). Söökapteeni ja tyttärentäni, Hantelsmannin Rouwa, — Dohoo sentään!

Liina. Niin kyllä, wiitsis häntä, rouwaksi nimitellä omaa tyttäntänsä, waikka hän mimmoisen rouwa olisi, en maarin sitä tekisikkään. Voi mitä nyt sanonee Hannakin, kun täältä tänthymuuttaa. Tyttö hupakko, missä hän nyt wiipyynee? Kylläpä hän nyt jo olisi ehtinyt tulla pyhiltä.

Alka. Hanna — hän lipertelee, tienmä, sulhasensa kanssa lammen rannalla. Teillä wain on ollut hywä onni. Tyttärenne tulivat hywiin naimisiin, ja nyt on taas kaswattinne morjianna.

Liina. Hannako? Ei maarin. Hän ei vielä morjianna ole, eikä hänen ole fiirutta naimisiin; tyttö on lapsi vielä.

Alka. Ei sitä salata tarwitse — näinpä itse omin silmin, että hänellä oli sulhanen. Lammen rannalla puhuttiin ja kuiskattiin, ett'eiwät huomanneetkaan minua.

Liina. Ei, ei, se ei voi olla totta!

Alka. Nyt on toki silmänne pettäneet, mutta jos tahdotte Hannaa, tuommoista wilkku-silmää, uskoa enemmän kuin minua — niin ei se minua haita. (Nousee istualta ja aikoo lähteä pois).

Liina. Mene wain, sinä kaksikielinen liperteliä. (Rallitus kuuluu ulkoa).

Alka (owen suusta huuntaen). Jopa rallitus kuuluu — nyt saatte kysyä tuolta siewältä wiatomalta, minkä wuoksi hän on wiipynyt. (Hän menee).

Kolmas Kohtaus.

Liina. Hanna. Sitte eräs Merimies.

Hanna (tulee ovesta sisälle, laulaen nuotilla:

"ei ole ajat niin, kuin oli ennen").

"Mitäs minä itseäni surulliseksi' heitän,
 Kyllä minä pienet surut ilollani peitän.
 Tralla lalla lalla lalla lalla lalla lalla,
 tralla lalla lalla lalla lallal la lalla."

Di täti! kuinka olen iloinen. Koko maailma on niin suloinen, ja kaikki ihmiset ovat niin hyviä, että tahtoisin niitä sydämmeestäni rakastaa.

Liina. Wai niin, wai niin — mutta sitä en minä tahtoisi. Tiedätkö, mitä minä tahtoisin?

Hanna. No mitä, tätiseni?

Liina. Minä tahtoisin torua — ja hyvällä lailla. Kuule! Miksi et ole ennen kotia tullut? Kuuletko, ett'en minä hymärrä, kuinka kauan sinulle pyyhkiä piisasi? Olet siellä laiskana liehakoinnut. (Sitte). Entkö ole sinua työhön opettanut pienuudesta pitäen? Sano, tyttö, onko se minun syyni, että sinä olet kelwotoin?

Hanna. Mutta, täti, miksi täti nyt noin kowasti toruu? Antakaa minun nyt puhua.

Liina. Teeskenteliä, mielitteliä! Tiedänpä nyt, miksi sinä minua tahdoit pyyhkiltä pois — saadaksesi tuon sulhosi kausa liverrellä; mutta eipä Liina olekaan sokea — minä tiedän kaikki. Kawalapa olit, kun wiattomalla muodollasi kysyit: "mitä tuo rakkaus oikein on". Hyi tuomoista!

Hanna (wakawasti ja lempeästi). Täti! jollen olisi niin onnellinen, kuin nyt olen, niin totta

teille harmistuijin ja meniin pois tyköänne, sillä kowasti olette minua soimannut ja warsin syhyttömästi. Te olette kowin pettynyt, waan kuinka se on tapahtunut, sitä en tiedä, mutta uskoka minua, kun sanon: Silloin, kuin rannalta lähditte, en tietänyt rakkaudesta mitään — waan nyt! — Täti, kohta teidän lähdettyänne rannalta tuli sinne Heikki, lapsuuteni leikki-kumpuni. Hän on palannut mereltä ja tuli kaisomaan koti-seutujansa ja minua. Hän on muistanut minua tuolla kaukaisilla merillä, ja nyt ensi hetkellä, kun hänen näin, tiesin, että häntä rakastaisin, waan en ketään muuta. Hän pyhyi minua omaksensa, ja minä annoin lupaukseni, jos te, täti, liittoomme suostutte.

Tiina. Minä! En suinkaan. Tuommainen wekkuli tulee mereltä ja tiesi mistä — mielittelee minun herkkä-uskoista hempukkaani, ja tämämöisiin minä antaisin suostumukseni! — en maar. (Taputtelee Hannaa). Hohho, Hannaseni, oikein sydämmeni koweni, kun taas saatan sinua uskoa! Ei tarwitisi noita juoru-akkoja kuunnella, heillä on aina turhia juttuja. (Wakawasti). Mutta Hannaseni, tuota meri-poikaa et sinä saa ajatella; se on warsin turhaa.

Hanna. Oi täti! woiko estää lintua lentämästä puun yli.

Tiina. Sitä ei woi. Mutta sinä voit estää lintua tekemästä pesäänsä puuhun. Selwemmin sanoen — sinä voit estää nuot rakkauden ajatukset tekemästä pesäänsä sydämmeesi. (Merimies tulee owesta sisälle).

Merimies. Hywää päivää! Onko täällä näkynyt merimiestä Heikkilää?

Liina. Onpa wain, tunnetteko häntä?

Merimies. Tunnen kyllä. Olimme yhdessä laiwassa ja yhdessä tulimme muutamien kumppanien seurassa Männistöön, mutta nyt tuli Männistöön Kapteeni, joka meitä laiwaansa tahtoi, ja senpä wuoksi haen Heikkilää.

Liina. Minkä-laatuinen mies tuo on? Olisipa oikein hupaista tietää — Hän tuli tänne kuin tuuliais-pää ja tahtoi kihlata kaswattiani.

Merimies. Hohho, wai niin! Kaumalla hänellä on jo aikaa ollut kihlattu morsian.

Hanna. Mitä sanotte? Ei, se ei ole tosi. Hänen filmänsä ei saata walhetella!

Liina. Onpa kyllä se tosi, kas sitä nyt! Ei tuommoisia huliwilia ole uskominen.

Merimies. Kyllä asia tosi on, mutta minun tähtyy nyt mennä kumppaniani hakemaan, jääkää hywästi! (Hän menee).

Neljäs Kohtaus.

Liina. Hanna. Sitten Heikki.

Hanna. Woi täti! Miksi uskotte tuon wieraan miehen puhetta? Jospa näkisitte Heikin, kuinka rehellinen muoto hänellä on, silloin warmaankin häntä uskoisitte. (Heikki tulee sisälle). Kas tuossa hän on!

Heikki. Ah, tässä nyt olen entisessä kodissani!

Liina. Olet kyllä, mutta tänne et enään tule niin kauan, kuin minä näissä huoneissa asun. Tulit tänne mielittelemään minun kaswattiani, lasta, jota olen rakastanut niin, kuin omianikin,

enkä ymmärrä, kuinka hänen noin sait itseesi mielistymään, mutta mikäpä sinusta tietää, mitä silmänkääntäjän temppuja sinä siellä ulko=mailla olet oppinut. Mutta et niillä pitkälle pääse, nyt tiedän jo, että sinulla Raumalla on toinen mor=

Heikki. Minulla? Kuka teille tuommoisia on uskotellut. Raumalla en ole käynyt sitte, kuin täältä läksin, ja Hannaa rakastan enkä ketään muuta. Uskofaa minua, tässä entisen kotoni kynnys=

Hanna. Heikki, minä uskon sinua, eikä meitä kukaan eroita!

Tiina. Vai ei? (Sanoen tuimasti Heikille). Menetkö pois täältä pikaa, ennenkuin minunkin filmäni käännät!

Heikki. Hyvästi Hanna, kyllä toisemme näemme! (Hän menee).

Tiina. Saa nähdä, kuka tässä viimeiset sanat sanoo! Täytyy katsoa, menikö hän jo pois. (Hän menee ulos).

Hanna. Voi, kuinka nyt kotoni tyhjältä tuntuu! — Ulos tahdon minäkin mennä, siellä suruani tuulelle tarjota. (Hän menee).

(Esirippu lasjetaan alas).

Kolmas Näytös.

Metsäinen seutu, torppa näkyä etäältä.

Ensimmäinen Kohtaus.

Hanna, Sitten Heikki, Tiina ja Merimies.

Hanna (istuu kiivellä). Mihinmä meni kaikki iloni? Oi, nyt tunnen rakkauden voiman! Se

on suloinen, taiwaallinen, waan jos sitä vastaan sotii, silloin on se hirweä, polttawa kuin tuli! (Hän on hetken ääneti ja kuuntelee, kun metsästä kuuluu Heikin laulun ääni).

Heikki. *) Tralla la la la la
Tralla la la la la
Missä on kultani,
Kuusu-kukkani?

Hanna. Lehdosja käwelee,
Sinua muistelee,
Tule, mun sulhoni,
Tänne luokseni.

Heikki (tulee metsästä ja antaa kätensä Hannalle, laulaen): Nyt, minun armaani,

Olet mun omani,
Sinua rakastan
Minä ainian.

Hanna. Sinun oon kultana
Siksi, kuin kuolema
Wie minun hautahan,
Tuonen majahan.

Tiina (tulee torpasta päin ja huudahtaa Heikille).
No jopa peräti! wai uskallat sinä vielä täällä
wiivhyskellä!

Hanna. Täti! Heikin morsiammeksi tahdon,
sillä hän on warmaanikin jalo! Merimiehellä
tähty olla puhdas omatunto ja wahwa luot-
tamus jumalaan, muutoin ei hän uskaltaisi wä-
häisellä, heiluwalla aluksella purjehtia suurten
merien riehuwia aaltoja. Katsokaa, täti, Heikkiä,
kuinka jalolta hän näyttää.

*) Lauletaan samalla nuotilla kuin: "Engång i bredd
med dig."

Tiina. Ei kaikki kulta, kuin kiiltää, ei kaikki hopeaa, kuin hohtaa. (Merimies tulee metsästä, ja Tiina huudahtaa). Kas tuossa hän on, joka tietää, että Heikillä on morsian.

Heikki (kiivaasti kääntyen Merimieheen). Wai sinä täällä olet ollut walheita kantamassa.

Merimies. Seis poika! Maalla puhaltaa ilkeämmät tuulet kuin merellä, mutta ehkä tästä vielä onnen satamaan päästään, kun asiat selwenewät. Heikistä en minä ole sanaakaan puhunut, waan Heikkilästä, mutta minä hoksaaan nyt, että waimo-wäki ei ole siitä lukua pitänyt, että nimi oli vähän pisempi, kun se wain oli sinne päin, mutta näette sen, että tämä on Heikki Lampinen, ja hän, josta minä puhuin, on Heikki Heikkilä. Niin, niin, muori, älkää siinä jörötelkö, waan laittakaa häät. Tyttö on oikein kaunis, olisimpa hänen waikka itse ottanut — no, kyllä minä sinun, tyttöseni, sentään ystävälleni-kin suon. Mutta, Heikki, toimita nyt asiaksi pian ja tule minun ja Heikkilän kanssa Männistöön, sillä siellä on Kapteeni, joka tarjoo meille hyyryä laiwaansa.

Heikki. Minä en hyyryä otakaan ennen, kuin tulewana kewännä.

Merimies. No hyyvästi sitte. Minä lähden, mutta toimita häät ennen, kuin merille mennä. (Hän menee).

Toinen Kohtaus.

Heikki. Hanna ja Tiina.

Hanna. No täti, nytpä on kaikki selwän selwää!

Heikki. Ja nyt tiedätte, ett'en ole mikään filmänkääntäjä.

Tiina. Niin, mistäpä minä olijin tietännyt, mikä mies sinä olet — ja mistä se rakkaus noin hetkellä tuli, kuin raiska filmään?

Heikki. Kun salama lyö,

Se hetken on työ,

Mutta i'äks' jäljen se puuhun syö.

Hanna. Niin se on, näinpä laulaa runoilia-
kin: (Hän laulaa).

*) "Mä hetken wain

Sun nähdä sain,

Waan kuvas ei katoa muistostain.

Näin hetken on työ,

Kun salama lyö,

Mut i'äks' jäljen se puuhun syö.

Di riemuifaa,

Di katkeraa,

Di hetkeä yhtä ja ainoaa!

Uhhottaa pois

Sit' en mä wois,

Waihl' kuolon mulle se muisto tois!"

Tiina, (joka Hannan laulaessa on pyyhkiellyt kyyneleitä filmistänsä, lausuu nyt juhlallisella äänellä). Lapseni! Laulusi on saattanut mieleeni entisiä aikoja — minä muistin, että minäkin kerran olin nuori — — — Olkaatte, lapset, onnelliset! Mutta, Hanna, minun tähtyh nyt onneasi häiritä, sillä minulla on sinulle ikävä sanoma sanottavana.

*) Ne nuotit, joittenka mukaan tätä lauletaan, ovat "Beipposen Wiserrys"-nimisessä nuotti-wihossa painettuna.

Hanna. No mitä? En nyt pelkää mitään.

Tiina. Istukaatte kuulemaan. (He istuvat kufin kiuwelle). Männistön Emäntä käwi täällä sanomassa, että meidän tähtyh) muuttaa torpasta pois, sillä eräs merimies on ostanut Männistön ja rakentaa talonsa tänne Metsälammen torpan maalle.

Heikki (nousee seisolle, sanoen iloisesti). Eipä tarwitseksaan teidän muuttaa torpasta pois, sillä minä olen se merimies, joka talon osti.

Hanna (iloisesti). Wai sinä!

Tiina (ihmetellen). Sinä! (Iloisesti). No nyt-pä saan kaswattiniikin talon emännäksi; hywänen aika! ja näin äkki-arwaamatta! Hetken aikaa sitten oli sydämmeni surua täynnä, ja nyt on kaikki iloksi muuttunut.

Heikki. Niin, täti, näette nyt sen, että hetkellä woi paljo tapahtua. Sa kuulkaa nyt, mitä olen tuumannut: Tähän rakennan minä kauniin kartanon, jossa Hanna on emäntänä, ja täti jää hänen luoksensa, sillä minä warmaankin usein merille lähden, waikka en enään pisemmille matkoille mene. Mutta kun kesä tulee, ja järwet sekä meri aaltoilewat wapaana jää-peitteistään, silloin merimies, ikään kuin lintusetkin, jotka kewäällä kohottawat siipiänsä lentoon, tahtoo aluksellansa rientää meren aaltoja purjehtimaan.

Hanna (laskein kätensä sydämmellensä). Sa silloin, kuin myrskyt ja tuulet pauhaawat, silloin tiedät, että täällä lempiwä sydän rukoilee puolestasi.

Heikki (jublallisesti). Niin, Hannaseni! Me olemme nyt toinen toisemme emmekä siis orpoja

enään, ja täällä Suomen humisewien honkaen
keskellä on meillä oma koti. Oi onnea suurta!

Hanna. Ja runoilian kanssa saatamme lau-
laa: (He laulawat molemmat).

"Honkain keskellä mökkini seisoo
Suomeni foreassa salossa,
Honkain väliltä siintävä selkä
Wilkkuvi koittehen walossa.
Hoi, la, la la la la,
Hoi, la la la la la:
Raihu mun suloinen Suomi maa!"

(Esirippu lasketaan alas).

L o p p u.

